

OSASUNA. Heriotza prozesua «gehiegikeriaz eta irrazionalki» ez luzatzea da proposamenaren helburu nagusia

Testamentu biologikoa aitortuko duen legea eztabaidatuko da Parlamentuan

Kontzientzia eragozpenerako profesionalen eskubidearen gainean egongo da

Alberto Barandiaran | IRUÑEA

Egoera kliniko kritiko eta onbideraezinetan erabiltzeko bizi-tzaren gaineko testamentua egin ahal izango dute Nafarroako gaixoei aurrerantzean, Parlamentuak laster eztabaidatuko duen lege proposamenaren bidez. Testamentu hau —testamentu biologikoa izeneko— derrigor errespetatzeko izango da, eta mugatu egingo du, nahitaez, egun medikuek horrelako kasuetan aldarrikatzen duten kontzientzia-eragozpena.

Lege proposamena joan den maiatzaren aurkeztu zuen CDN taldeak, eta alderdi guztien oniritzia jaso zuen, nahiz eta UPN abstenitu egin zen. Herenegun amaitu zen emendakinak aurkezteko epea, eta laster bozkatzeko hasiko da osasun batzordean.

«Bizitza artifizialki luza ez dadin»

Testamentu biologikoari esker gaixoei euren borondatea ezarri ahal izango dute egoera larrienetan, neurrigabeko edo ohiz kanpoko tratamenduen bidez bizia artifizialki luza ez dadin, eta heriotza-prozesua gehiegikeriaz eta irrazionalki luza ez dadin, lege proiektuak berak jasotzen duen bezala.

Testamentua notarioaren aurrean egitea proposatzen da

AMAIA ZABALO

Bizitzaren gaineko testamentua egin ahal izango dute Nafarroako gaixoei legea onartzen bada.

ESKUBIDEAK

Informazioa, intimitatea eta historia klinikoa

CDNk proposatutako eta gainerako alderdien artean nahiko harrera ona izan duen lege proposamenak testamentu biologikoa ez ezik, informazioa izateko eskubidea, intimitaterako eskubidea eta historia klinikoari dagozkion eskubideak zehazten ditu

INFORMAZIOA. Testuak proposatzen du edozein sorospen ekintzatan, gaixoei eskubidea izatea beren osasunari buruz lorturiko informazio guztia errespetatzeko. Pertsona batek informazioa edukitzeari muzin egiten badio, edo ez badu lagunei eta ahaideei eman nahi, bada hori errespetatu beharko da.

INTIMITATEA. Pertsona orok eskubidea izango du bere osasunari buruzko datuekin eta osasun zentro publiko edo pribatuaren izandako egonaldiarekin zerikusia duen informazio guztia isilpekoa izan dadin. Era berean, eskubidea izango du bere baimenik ez duen inork horiek eskuratu ahal izan ez ditzan, indarreko lege-diak interes orokorrari dagozkion arrazoi onduen ondorioz horretarako baimena ematen duenean izan ezik.

HISTORIA KLINIKOA. Testuak jasotzen du historia klinikoko dokumentazioa eta hartan agertzen diren datuen kopia bat eskuratzeko eskubidea izango duela gaixoak. Halaber, profesionalak euren iruzkin, iritzi edo idazpen subjektiboen isilekotasuna eska dezakete. Orobat, gaixoak eskubidea izango du osasun zentroek historia klinikoen «zaintza aktibo eta arduratsurako jardunbide bat» ezar dezaten.

bertan, eta adin nagusikoak eta jarduteko gaitasun osoa daukaten hiru lekukoren aurrean. Horietatik bik, gutxienez ere, ezin izanen dute agiri-egilearekin bigarren mailarainoko ahaide-loturarik ez eta ondare-harremarik ere izan.

Medikuen kontzientzia eragozpenaren gainean

Legeari egin zaizkion emendakinek ez dute aurretiazko borondate-agiri honen funtsa mugatzen, eta soilik PSNk proposatu du hain zuzen borondate honen erregistroa sortzea.

Proposamenak garrantzia handia izan lezake Nafarroan, garbi azpimarratzen baita gaixoen borondatea medikuen gainean egongo dela. Lurralde honetan ugari dira arrazoi erlijioso edo etikoengatik horrelako kasuetan —baita abortuaren kasuan ere— kontzientzia eragozpena argudiatzen dutenak. Horrelakoetan, alabaina, osasun agintarien beraien irizpide etikoak daudela salatu izan dute osasun elkarte independenteek.

Azken urteetan, alabaina, egoera kliniko larrietan dauden gaixoei tratamendu bioetikoak ezartzen ari da behin baino gehiagotan. Horren arabera, gaixoari hiltzen laguntzea da sendagilearen aurreneko egin-beharra. Nafarroan bada jada Bioetika Elkarteak.

Orain eztabaidatuko den legeak ez du kontuan hartzen, nolana ere, eutanasia aktiboa, «Espainiako ordenamendu juridikoak ez baitu aukerarik ematen bizia kentzen duten farmakoak zuzenean emateko». Testuak onartzen du, hala ere, Holandako Parlamentuak berriki erabakitakorekin «ildo berria» irekitzen dela eritasun sendaezin, itzulezin eta mingarrirenetan gaixoak daukan askatasunari dagokionez.

Legeak arautzen ditu ere informazioa eta agiri klinikoak eskuratzeko eskubideak.

EMENDAKINAK

UPN

Inolako eutanasiarik ez

Hamalau emendakin aurkeztu ditu UPNk, garbi utziz ez dela horren arabera inolako eutanasiarik erregulatuko, eta salbuespenak ezarritik.

PSN

Aurretiazko Borondate-agiriaren Erregistroa

Zortzi emendakin aurkeztu dituzte sozialistek. Hiru ardatz dituzte: gaixoak egin dezakeen testamentu biologikoan organoak eman nahi diren aipatzea; Aurretiazko Borondate-agiriaren Erregistroa

sortzea, eta, Osasun Departamentuak informazioa ematea.

BATASUNA

Administrazioa arduratuko da gaixoen borondatea bete dadin

Bi emendakin. Funtsean, administrazioaren betebeharrak ari da. Batasunak nahi du gaixoen borondatea profesionalen eskubide gainean jartzea.

EA/EAJ

Profesionalen kontzientzia eragozpenaren aurretik

Talde parlamentarioa izan da lege

proiektuari emendakin gehien aurkeztu diona: hemeretzi orotara. Helburuetako bat da, honakoan ere, administrazioari exijitzea gaixoen borondateak errespetatzea, profesionalen eskubideen gainean jarritik testamentu biologikoa. Testamentua betetzerakoan, taldeak emendakina aurkeztu du osasun administrazioak ere ardura izan dezan historia klinikoetan agertzen diren datuen zaintzaz.

IU

Edukina bera zabaltzeko

IUk sei emendakin aurkeztu dizkio testuari. Helburua da edukia zabaltzea, eta

tratamendu bioetikoari garrantzia gehiago ematea, beti ere bat eginez gaixoen eskubidea profesionalen beraien eskubideekin.

BATZARRE

Askieza, ez baita eutanasia aktiboa baimentzen

Batzarre taldeak «egokitza» jo du laster eztabaidatuko den lege proiektua, baina askieza iritzi dio, «ez baitu eutanasia aktiboa baimentzen». Talde honetako parlamentari Milagos Rubiok emendakin bakarra aurkeztu dio testuari. Horren bidez ziurtatu nahi da gaixoak tratamendu bati ezetz esateko daukan eskubidea.